

Kamaraszínház

A mai színházművészet két fronton vívja dalmás harcát: a tömegünnepeken és a kamaraszínházakban. A cirkuszokban, a dómtereken, a szabad ég alatt, tízezrek szeme előtt ugyanaz a korszerű színházművészet bontakozott és bontakozik ki mint az egyre szaporodó párszázszemélyes kamaraszínházakban. Ha képzeletben végigfutunk a világ színházi térképén, láthatjuk, hogy a színjátéknak e két formája egyre jobban tért hódít, különösen a kamaraszínház, amely minden országban a legfejlettebb színházművészetet képviseli. Gondoljunk csak a francia avant-garde karteire (Baty, Dullin, Jouvet, Pitoëff), Tajrov Teátr Kamerny-jére, a szinte megszámlálhatatlan német, angol és amerikai kamaraszínházakra. Párisban 1920-ban csak egy kamaraszínház volt, idén nyílik meg a kilencedik, a fiatal Rotschildé. A bulvárszínházak tengődnek, a kamaraszínházak minden este zsufolásig megtelnek. És ugyanez a helyzet a világ minden részén, a metropolisokban épenugy, mint a jelentős vidéki városokban.

Mi ennek az oka? Mi a kamaraszínházak sikerének a titka? Először is az olcsóság. A kamaraszínház mindig kisebb rezsszével dolgozik, mint a nagyszínház. A kamaraszínház nem ismeri a sztárgázsit, a költséges diszleteket, a fölösleges cícmát. Bevétele tehát bár valójában kevesebb, aránylagosan mégis több, mint a nagyszínházé. Azok a kamaraszínházak pedig, melyek valamely nagy színházzal közös társulatot foglalkoztatnak, szinte minimális rezsi mellett nagyszerűen jövedelmeznek. Példa erre a Nemzeti Színház Kamaraszínháza is, amelynek ideji jövedelméből fedezték az anyaszínház deficitjét.

Második döntő tényezője a kamaraszínházak sikerének a magas művészi színvonal. Az intim színházakban már a nézők közelsége is kényszeríti a színészt az őszinte művészi játékra. A kamaraszínházpadon nem lehet kóklerekedni, technikázni, ügyesen és üresen komédiázni. A kamaraszínház hármastörvénye: őszinteség, egyszerűség, igazság. De magasabb művészi nivót követel a kamaraszínház speciális közönsége is, amely elsősorban az intelligens és művelt elemekből verbuválódik. Ezt a magasabb igényű közönséget csakis tiszta, becsületes művészettel lehet kielégíteni. Ezért a művész vezetés dönti el mindig a kamaraszínház sorsát. A nagyszínház vezetéséhez gyakran elég a helyes színházi érzék, a kamaraszínháznál nélkülözhetetlen a képzettség és a tudás is, mert sokkal nagyobb az ellenőrzés. A közönség megmagyarázza a részleteket és jobban megmutatja a hibákat. Egy stilusbeli botlás, dramaturgiai tévedés vagy helytelen értelmezés, amely a nagyszínházpadon könnyen elkerüli a néző figyelmét, a kamaraszínházpadon darabot bukthatat.

A siker harmadik biztosítéka: a modernség. Nem szeretném, ha félreértenének. A kicsavart butorok, a görbevonalt diszletek és az elmúlt évek kísérleteinek jólismert külsőségei csak a tájékozatlan egyének gondolatvilágában képviselik a modernséget. Az enyémben nem. Modern színházművészet szerintem azonos a legfejlettebb színházművészetel, amely a színháztudomány (mert ilyen is van), legújabb vívmányait és eredményeit használja föl. Az ember szívesebben jár autón, mint szekéren. A közönség is szívesebben megy abba a színház-

ba, ahol a színészek beszéde és mozgása, a diszletezés, a világítás technikailag a legfejlettebb, tehát modern. Modern színházművészetet pedig csak az produkálhat aki alaposan ismeri a modern színháztudomány összes elméleti és gyakorlati eredményeit.

Nem szabad szem elől tévesztenünk a művészi állásfoglalás kérdését sem. A kamaraszínház sikerének főfeltétele a törzsközönség megteremtése, ami annyit jelent, hogy bizonyos művészi állásfoglalásnak híveket toboroz a színház, hogy hasonló izlésű és hasonló gondolkozású táborral. Ezt pedig csak úgy lehet elérni, ha a közönség tudja, hogy mit kap a színházban. Ha a kamaraszínház vezetősége határozott, megokolt és nyíltan vallott művészi elvek alapján áll és ezek az elvek megnyilatkoznak a darabok kiválasztásában, a rendezésben, a színészek játékában, a diszletekben, a ruhákban, egyszóval min-

denben. Elvek amelyek alkalmasak arra, hogy a közönség higgyen bennük, amelyekért a művészek merjenek és tudjanak harcolni. Ez a határozott állásfoglalás jellemzi a világ minden díadalmas kamaraszínházát, a párrisit épenugy, mint a berlinit, vagy a newyorkit.

Ezekután örömmel üdvözlöm a szegedi kamaraszínház gondolatát, mert ha jól valószínű, döntően befolyásolhatja az egész magyar színházművészet fejlődését. Dr. Pálffy József intendáns ur igen helyesen állapította meg, hogy a szegedi színház ügye ma az egész magyar színházi kultúra ügye. Épen ezért kell megvalósítani a szegedi kamaraszínházat de csakis az olcsóság, modernség, magas művészi nivó és határozott művészi állásfoglalás alapján, hogy valóban a magyar dráma-irodalom és a magyar színházi kultúra vára és temploma legyen!

Hont Ferenc.

Színházjegyek a Délmagyarország jegyirodájában elővételi díj nélkül válthatók

Több ezer pengős kártérítési pör egy soffőr ellen, aki nem teljesítette a kialakított fuvarát

(A Délmagyarország munkatársától.) Zaviza László, a kiskisbörzsi Rónai-uradalom soffőre pénteken délelőtti érdekes feljelentést tett a rendőrségen. A soffőr elmondta, hogy üzleti ügyekben csütörtökön délből beutazott Szegedre. A soffőr úgy tervezte, hogy este félnyolcra már Kiszomborban lesz, ahol gazdáját nagyobb turára kellett volna vinnie. A soffőrnak gazdája csak úgy adott távozási engedélyt, ha este félnyolckor visszaérkezik Kiszomborba, mert különben azonnal elbocsátja. A soffőr még jóval félhat előtt megalkudott egyik, Széchenyi-téren állomásozó autótaxi soffőrével. Zaviza ezután csomagját, kabátját beletette a bérautóba és azonnal indulni akart. Az autótaxi soffőrje azonban kijelentette, hogy neki még néhány perces dolga van és addig még el nem végzi, nem tud elindulni. A soffőr

beleegyezett abba, hogy az autótaxi öt percre eltávozzon.

Az öt perc eltelté után Zaviza nyugtalanodni kezdett. Az autó nem tért vissza. Az ideges és türelmetlen utas erre keresni kezdte a bérautót. Más autót nem bérelhetett, mert a taxin maradt csomagjában autókatrészek voltak, amelyek nélkül nem térhetett haza. Este nyolc óra lehetett már, amikor Zaviza megtalálta a megfogadott autótaxi soffőrt.

Zaviza feljelentésében elmondta, hogy azért, hogy a megrendelt autótaxi soffőre nem teljesítette kötelességét, súlyos anyagi és erkölcsi károsodás érte. Csütörtökön este félnyolckor nem lehetett Kiszomborban és gazdája most elbocsátja a szolgálatból. A soffőr így most bírói úton több ezer pengős kártérítést követel az autótaxi soffőrtől.

Az egyre fokozódó drágaság és a takarmányhiány tejinséggel fenyegeti Szegedet

A szegedi árak még mindig magasabbak a budapestiekénél

(A Délmagyarország munkatársától.) Az egyre nyomasztóbb drágaságban semmiféle enyhülés nem tapasztalható. A nagy buzaterméshez más termés nem igazodik és hovatovább egyes árucikkek megfizethetetlenek lesznek a piacon. A gazdasszonyok gondterhes arccal járnak-kelnek és megdöbbenve tapasztalják a lassu, de biztos áremelkedést. Szeged azonban Budapesten is tullesz és megesk az a furcsaság, hogy az ország legtermékenyebb részén, ahol a gabonaművelés kívül mindenfajta gyümölcsöt termelnek, ahol kiterjedt konyhakertészet van, nincsen egyetlen élelmiszer, ami legalább egyforma áron kerülne a fogyasztóhoz, úgy mint a fővárosban.

Elég, ha rámutatunk a nagy különbségre a dinnyénél. Amíg Budapesten 6-tól 10 fillér a dinnye kilója, Szegeden éppen száz százalékkal több és 10-20 fillér között ingadozik. Pedig Budapestre fel is kell szállítani a dinnyét...

Nem vitás, hogy a katasztrófális szárazság döntő tényezőként szerepel egyes árucikkek kialakulásánál. Nincs kukorica és nincsen takarmány télire, ami rendkívül kihat a sertéshizlalásra és a tejtermékekre.

A tejtermékek piacán pillanatnyilag az a helyzet, hogy Szegeden még nem emelkedtek az árak, de illetékesek rendkívül aggodnak az elkövetkezendő helyzeten és a téli időre tejinséget jósolnak. A tejtermékek várható alakulására vonatkozólag kérdést intéztünk a Központi Tejcsarnok igazgatóságához, ahon-

nan a következő felvilágosítást kaptuk:

— A tej ára ma negyven fillér literenként Ennyi volt az év elején és az év közepén is. A nyári hónapokban négy fillérrel olcsóbb volt ugyan, de ez a gyümölcsszezonnal állott összefüggésben. Mi nem emeljük a tejárakat, annak dacára, hogy a gazdáknak máris többet kell fizetnünk. Megadjuk a termelőknek a magasabb árat, csak hogy a gazda be tudja szerezni takarmány szükségletét és ne legyen kénytelen eladni jószágát. A takarmány ropant megdrágult. Mi már száz százalékkal többet fizetünk a takarmányért, mint a múlt évnek ugyanebben a szakában. Mindezek dacára nem emeljük még az árakat, még az egyre jobban türelmetlenkedő termelők dacára sem.

— Amnyi bizonyos, hogy a legnagyobb peszsizimizmussal nézünk a jövő elé. Nem igen lehet visszatartani a drágulási folyamatot és a télen számolni kell a tejinséggel. A vaj ára természetesen mindezzel szoros összefüggésben van, de itt az árak addig fognak emelkedni, amíg eléri az importváj árát, mert hiszen a magyar vaj nem lehet drágább a külföldinél.

Prima selyemharisnya

ismét kapható 4 pengő 50 fillérért 714 Hoffmann Dezsőné, Csekonics ucca 4. sz.

Legjobb porosz és magyar kályha szén,

bécsi díó légszuszgáti kocsz, tüzfűt háztartásoknak, a kiskundorozsmai ellismert elsőrendű lisztjeimet kereskedőknek és pékeknek ajánlom Diener Pál terménybizományos utján szegedi telepenről. — Ugyanott állandóan gabonákat is vásárolok. Ezes Imre, Párisi-kört 44. Telefon 489. Diener telefonja 1700. 549

Szeptember 15., 16-án, szombaton és vasárnap
Budapesti el egyidejűleg!

(Évezredek dala.)

Nagy gheftó dráma 8 felvonásban. Szereplők:
Rabinovitz kántor — Warner Oland
Sára — Eugénia Besserer
Judelson — Ottó Lederer
Mary Dale — May Mc. Avoy

Azonk v il: **Hiradók.**

Előadások kezdete: 5 órakor a téli, 7 és 9 órakor a nyári helyiségben.

SZÉCHENYI MOZI Szeptember 15., 16-án,
szombaton, vasárnap

Szenes Béla műve **Nem nőszülök**
Vipjáték 7 felvonásban. Főszereplő: Neil Hamilton. Azonkívül:

Szalmaözvegyek.

Vipjáték 6 felvonásban. Főszereplő: Madge Bellamy.
Előadások kezdete 5 órakor a téli 7 és 9 órakor a Korzó nyári helyiségben.